

PRENEM

LA PARAULA

Paraules d'ahir
i veus d'avui,
a favor dels drets de
les dones i contra les
violències sexuals

PRENEM

LA PARAULA

PARAULA

[#PrenemLaParaula](#)

Generalitat
de Catalunya

Aquesta publicació és el recull de les lectures que es van poder escoltar a l'acte que l'Institut Català de les Dones, en col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes, va organitzar el 25 de juny de 2018 com a reivindicació de les paraules d'escriptores del passat i d'autores del present.

En un context de violència institucional com la representada per la sentència de la Manada, es va voler recuperar i donar veu a les paraules d'aquestes escriptores, per fer-les presents, i per constituir-nos en un altaveu contra les violències sexuals i a favor dels drets de les dones.

Igualment, en un any en què el Govern de la Generalitat commemora i recorda l'obra d'autores com Maria Aurèlia Capmany, Montserrat Abelló o Amparo Poch, es van llegir fragments dels seus llibres, així com d'altres autores com són Caterina Albert, Aurora Bertrana, Maria Mercè Marçal, Mercè Rodoreda o Montserrat Roig, per defensar els drets de les dones amb les seves paraules.

L'acte va consistir en una primera part de lectura dels fragments de les obres de les escriptores clàssiques mencionades, a càrrec d'autores contemporànies, i una segona part a càrrec de periodistes o articulistes que van llegir els seus articles o textos sobre el tema de les violències sexuals i els drets de les dones en relació amb el cas de la Manada. D'aquesta manera, es van connectar les veus del passat –encara ben necessàries– amb les veus del present.

A l'acte hi van participar també el director de la Institució de les Lletres Catalanes, Joan-Elies Adell, i la presidenta de l'Institut Català de les Dones, Núria Balada. La conducció de l'acte va ser duta a terme per l'actriu Estel Solé. Entre les lectures de les autores clàssiques i dels articles sobre la sentència, Cristina Fallaràs, periodista i impulsora de la iniciativa #Cuéntalo, va explicar aquesta experiència de denúncia en xarxes socials. L'acte va comptar també amb l'aportació d'una actuació musical i *performance* a càrrec de Lidia Pujol.

Índex de lectures de les escriptores

1. Maria Mercè Marçal, "8 de març" poema publicat a *Bruixa de dol*, **llegit per Silvia Bel**
2. Montserrat Abelló, "El vent damunt la pell..." poema publicat a *Foc a les mans* "Sóc com una ombra perduda en la nit" poema publicat a *Vida diària [poemes]*, **llegit per Mireia Calafell**
3. Caterina Albert/Víctor Català, els contes "Diàleg prismàtic" publicat a *Jubileu* i "La puja de rampí" publicat a *Contrallums*, **llegit per Blanca Llum Vidal**
4. Aurora Bertrana, "Turei, la cortesana" capítol de *Paradisos Oceànics*, **llegit per Tònia Passola**
5. Maria Aurèlia Capmany, *Mala memòria* i *Feliçment, jo sóc una dona* i *Quim/Quima*, **llegits per Marta Nadal i Anna Capmany**
6. Amparo Poch, "Elogio del amor libre" article publicat a la revista *Mujeres Libres*, **llegit per Maria Antònia Massanet**
7. Mercè Rodoreda, "Món d'Ulisses" i "Tres sonets i una cançó" poemes publicats a *Agonia de llum. La poesia secreta de Mercè Rodoreda*, **llegit per Carme Arenas**
8. Montserrat Roig, *Un pensament de sal un pessic de pebre: dietari obert 1990-1991*, **llegit per Clara Queraltó**

Índex de lectures de periodistes o articulistes

0. **Cristina Fallaràs, «#Cuéntalo», inèdit, llegit per l'autora**
1. Alba Alfageme, «#Cuéntalo, la sororitat femenina i la commoció masculina» publicat a Ara.cat, **llegit per l'autora**
2. Marina Subirats, «La responsabilitat dels mitjans» publicat a Ara.cat, **llegit per l'autora**
3. Meritxell Campmajó, «Sotmetre's per sobreviure no és consentir» publicat a Social.cat, **llegit per l'autora**
4. Assumpta Clopas, «Reflexions al voltant del greu comportament de "la manada"», publicat a Social.cat, **llegit per l'autora**
5. Entrevista d'**Elisenda Rovira a Maria Unanue.**
6. Míriam Cano, «Infàmia i humanitat» publicat a Catorze.cat, **llegit per l'autora**
7. Isabel Muntané, «La normalització de la cultura de la violació» publicat a Ara.cat, **llegit per l'autora**
8. **Bel Olid i Isabel Muntané, «Ràbia», inèdit, llegit per les autores**

a las mujeres agredidas les merecen las autoridades que deberían velar por su seguridad, igual que lo hacen en todo el resto de asuntos relacionados con la convivencia.

De la misma forma, cabe preguntarse cuál es y ha sido la responsabilidad de los medios de comunicación de masas en el silencio que rodea y ha rodeado el relato de las mujeres sobre sus propias agresiones machistas. Hasta qué punto ese silencio, que ha hurtado una voz esencial -la más esencial, aquella en primera persona- sobre la violencia de género ha sido fruto de una dejación por asimilación de tendencias sociales, o una acción voluntaria y decidida, y en tal caso a qué responde.

Así como han callado los medios de comunicación, lo han hecho los partidos políticos y las instituciones públicas. #Cuéntalo evidencia cómo la gestión de la Administración pública se ha desentendido de algo que podríamos considerar uno de los problemas más graves y extendidos de nuestra sociedad, sino el mayor: Cientos de miles de agresiones machistas cotidianas, según datos del Consejo General del Poder Judicial (CGPJ).

Si hay cientos de miles de agresiones machistas quiere decir que hay cientos de miles de agresores.

Cuando desde una sola cuenta personal en una sola red social se consiguen cientos de miles de testimonios sobre un tema tan brutal como la violencia narrada en primera persona resulta innegable la magnitud del problema, así como el abrumador desentendimiento social, político, económico y cultural.

1. #CUÉNTALO, LA SORORITAT FEMENINA I LA COMMOCIÓ MASCULINA

Ens mireu, ens escolteu i intenteu digerir tot el que està passant

Alba Alfageme

El 'hashtag' #Cuéntalo ha sigut la palanca que ha destapat la capsa de Pandora de la violència sexual. La campanya #MeToo ja ens havia permès començar a albirar tot el que hi havia amagat sota l'estora social, i #Cuéntalo ha sigut la plantofada de realitat que ha facilitat que es produeixi una cosa excepcional, desitjada i esperada: l'esfondrament, davant els nostres ulls, del secret social, la derrota del silenci de la cultura de la violació que ha estat i és un dels grans aliats del masclisme.

En aquest 'fil' inacabable [#Cuéntalo] s'han explicat històries d'agressions sexuals en la infància, primeres relacions sexuals forçades, violacions en la parella, assetjaments sexuals a la feina, temptatives de violacions i violacions a l'espai públic, agressions sexuals amb submissió química i un llarg etcètera. Finalment, totes són situacions en què no volíem tenir sexe i ens han obligat, forçat, coaccionat, intimidat i pressionat a tenir-lo, en què s'han aprofitat de nosaltres amb l'objectiu de tenir accés als nostres cossos com a éssers inerts la veu dels quals no era escoltada, en què el nostre dret no estava escrit i en què la nostra sexualitat, simplement, no hi era. Érem allí, sí, però per fer gaudir l'altre amb les seves fantasies i l'exercici del seu poder com a gènere dominant, perquè és permès, perquè els altres també ho fan, perquè és el que han conegut en l'única escola de formació sexual que han conegut: el porno masclista.

Ara l'estigma de víctima ja no funciona. Les víctimes, les supervivents, les vivents... som totes, perquè només ho som pel sol fet de ser dones, pel sol fet d'haver tingut "la refotuda mala sort" de creuar-nos amb un agressor o diversos en les nostres vides.

Tot plegat ha permès multiplicar la sororització de les dones, que ha rebentat, amb la força de l'agermanament femení, el silenci i la impunitat que durant tant temps ens ha estat emprisonant.

Els efectes de la violació són directes en les dones que pateixen aquestes agressions, però també tenen una onada expansiva demolidora per a la col·lectivitat femenina. Esdevenen durant molt temps un mecanisme de control de les dones, per la por que ens genera i per la culpa sobre la qual se sustenta.

El trauma que provoca una experiència de violència sexual no es pot deslligar del context social, perquè aquesta societat masclista s'ha instal·lat en el "dret de cuixa" i s'ha cregut amb el dret de jutjar-nos en la nostra sexualitat i, esclar, en l'abans, el mentrestant i el després de la violació.

Una bona dona, una dona exemplar, lluita si cal fins a la mort abans que la violin. L'honor d'una dona depèn de la seva relació amb el sexe, tot i que sigui contra la seva voluntat, perquè ha provocat, perquè no s'ha resistit prou o perquè ha magnificat el que ha viscut. El dubte, l'ombra del mite de "la dona perversa" ens persegueix, i alguns s'entesten a seguir dibuixant-la, si en algun moment s'intenta desdibuixar.

La magnificència de la sororitat ha permès que les dones hàgim trencat el silenci i alhora ha obert la porta a reassignar les nostres vides sexuals, ha posat nom a situacions que ara, acompanyades, som capaces de titllar de violència sexual, amb tot el volcà emocional que això suposa. Perquè revivim i reassigniquem quan podem, sobretot quan ens sentim en un territori segur, compreses i respectades.

El mirall que ens reflecteix comença a fer ressol en els homes i, com un impacte de llum directa, els incomoda, els interpel·la. Part dels que s'han sumat a la lluita contra aquesta violència sexual comencen a transitar per la pròpia reflexió de les vides sexuals viscudes i de les actituds i accions dels seus congèneres.

Ens mireu, ens escolteu i intenteu digerir tot el que està passant. Alguns homes han de fer front a l'impacte del que us estem explicant: un atac sexual estructural que ni tan sols imaginàveu. S'enfronten a la pròpia experiència d'haver traspassat límits en algunes relacions anteriors o d'haver participat en accions que ara els ofeguen en la vergonya. Reassignar la història sexual de molts homes passa per viure el trànsit de la culpa, en alguns casos la duresa d'haver provocat dolor en l'altre, i veure't com algú amb qui no et vols reconèixer.

Igual que nosaltres hem hagut de fer front al nostre trauma i dolor, és indispensable que vosaltres [aquells que llegiu aquest article perquè us sentiut interpel·lats, a diferència dels milers de legionaris de la cultura de la violació] us repenseu i feu front al que heu sigut, al que sou i comenceu a escriure el que voleu ser.

Perquè quan una societat mira cara a cara a la infàmia que ha resguardat en l'aixopluc del seu entrecuix, i pren consciència del dolor que això ha provocat, o ens hi posicionem fermament en contra o n'esdevenim còmplices. Empenyent conjuntament, només si canviem la nostra vida, canviarem la societat.

PRENEM
LA PARAULA

PRENEM
LA PARAULA

RENEM
LA PARAULA

PARAULA